

Helse- og omsorgsdepartementet
Krisestab HOD
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref.: Covid-19 oppdrag 328
Vår ref.: 21/2752-2
Saksbehandler: Tatiana Penzo
Dato: 26.01.2021

Svar på covid-19-oppdrag fra HOD 328 – Om vurdering av innreisekarantene for Svalbard

Vedlagt ligger var på dette oppdraget.

Oppsummering

- Spredning av covid-19, især britisk variant, vil kunne ha alvorlige konsekvenser på Svalbard
- HelseDirektoratet vurderer at det bør være innreiserestriksjoner som begrenser risikoen for smitte til Svalbard
- HelseDirektoratet anbefaler at test for SARS CoV-2 bør tas innen 24 timer før reise til Svalbard slik at eventuelle påviste tilfeller kan håndteres på fastlandet.
- HelseDirektoratet og FHI anbefaler ikke karanteneplikt for innenlands tilreisende til Svalbard.

Vennlig hilsen

Helga Katharina Haug e.f.
avdelingsdirektør

Jon Hilmar Iversen
konsulent

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:
FOLKEHELSEINSTITUTTET, Utbrudd @fhi.no

HelseDirektoratet

Avdeling kommunale helse- og omsorgstjenester

Jon Hilmar Iversen

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Vitaminveien 4, Oslo • Tlf.: (+47) 47 47 20 20

Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helseDirektoratet.no

Svar på covid-19-opppdrag fra HOD 328 – Om vurdering av innreisekarantene for Svalbard

---

Oppsummering

- Spredning av covid-19, især britisk variant, vil kunne ha alvorlige konsekvenser på Svalbard
  - Helsedirektoratet vurderer at det bør være innreiserestriksjoner som begrenser risikoen for smitte til Svalbard
  - Helsedirektoratet anbefaler at test for SARS CoV-2 bør tas innen 24 timer før reise til Svalbard slik at eventuelle påviste tilfeller kan håndteres på fastlandet.
  - Helsedirektoratet og FHI anbefaler ikke karanteneplikt for innenlands tilreisende til Svalbard.
-

Oppdraget fra Helse- og omsorgsdepartementet

Vi ber om at Helsedirektoratet, i samråd med FHI, vurderer behovet for lokale innreiserestriksjoner/lokale karantenereregler på Svalbard, herunder nødvendighet og forholdsmessighet, av slike tiltak.

Bakgrunn:

Beredskapsrådet for Svalbard har hatt møte for å diskutere situasjonen med spredning av mutert virus i Nordre Follo m.m. Et av de tiltak som vurderes er om det skal innføres karantene for alle tilreisende fra fastlandet i tråd med Covid-19-forskriftens § 9 annet ledd, slik som ble gjort 20. mars 2020. For turister fra fastlandet varte ordningen med innreisekarantene frem til 1. juni 2020, mens den for fastboende og forskere var blitt opphevet på et noe tidligere tidspunkt.

Et vedtak om innreisekarantene til Svalbard vil være et tiltak med store konsekvenser for befolkningen på Svalbard. Før Sysselmannen eventuelt treffer et slikt vedtak, vil det derfor være tilrådelig at sentrale myndigheter har vurdert om det er ønskelig. Avhengig av hvordan situasjonen med hensyn til spredningen av det muterte viruset utvikler seg fremover, vil spørsmålet om innreisekarantene kunne aktualiseres raskt.

Frist: tirsdag 26. januar kl. 16:00. Utsatt frist til 26.01.21. kl 18.00

Kontaktperson: Ragnhild Holst tlf 99 22 93 86/ raah@hod.dep.no

COVID-19
Oppdrag fra HOD nr. 328
26. Januar 2021

Oppdrag 328 om vurdering av innreisekarantene for Svalbard

Vi ber om at Helsedirektoratet, i samråd med FHI, vurderer behovet for lokale innreiserestriksjoner/lokale karantenereregler på Svalbard, herunder nødvendighet og forholdsmessighet, av slike tiltak.

Bakgrunn:

Beredskapsrådet for Svalbard har hatt møte for å diskutere situasjonen med spredning av mutert virus i Nordre Follo m.m. Et av de tiltak som vurderes er om det skal innføres karantene for alle tilreisende fra fastlandet i tråd med Covid-19-forskriftens § 9 annet ledd, slik som ble gjort 20. mars 2020. For turister fra fastlandet varte ordningen med innreisekarantene frem til 1. juni 2020, mens den for fastboende og forskere var blitt opphevet på et noe tidligere tidspunkt.

Et vedtak om innreisekarantene til Svalbard vil være et tiltak med store konsekvenser for befolkningen på Svalbard. Før Sysselmannen eventuelt treffer et slikt vedtak, vil det derfor være tilrådelig at sentrale myndigheter har vurdert om det er ønskelig. Avhengig av hvordan situasjonen med hensyn til spredningen av det muterte viruset utvikler seg fremover, vil spørsmålet om innreisekarantene kunne aktualiseres raskt.

Frist: tirsdag 26. januar kl. 16:00

Kontaktperson: Ragnhild Holst tlf 99 22 93 86/ raah@hod.dep.no

Folkehelseinstituttets vurdering

Oppsummering

Samlet sett vurderes ikke risikoen for smitte til Svalbard å være vesentlig endret, og det anses derfor ikke nødvendig at det innføres spesielle tiltak utover å sikre etterlevelse av de som allerede er iverksatt. Det anbefales ikke at det innføres karanteneplikt for tilreisende fra fastlandet. Et risikoreduserende tiltak som kan vurderes, er å tilby test ved ankomst til Svalbard.

Bakgrunn

Det er forhold på Svalbard som gjør at de er gitt en særskilt hjemmel for å iverksette karantene ved innreise i Covid-19 forskriftens §9 andre ledd. Dette gjelder særlige begrensninger i kapasitet i helsetjenesten, og lang transporttid ved behov for intensiv helsehjelp. Det ville derfor være ekstra alvorlig med et stort utbrudd på Svalbard.

Generelt er smittetallene i Norge på vei ned. Innad i Norge er det betydelige forskjeller mellom landsdeler, fylker og kommuner.

I forbindelse med utbruddet av engelsk variant av viruset i Nordre Follo ble det, til tross for fallende insidensrate også der, iverksatt mange midlertidige tiltak i hele regionen. Disse var strengere enn insidenstillene skulle tilsi. Dette fordi man anså det ekstra viktig å slå ned dette utbruddet.

Det er midlertidig frarådet å reise ut av de aktuelle kommunene hvis det ikke er strengt nødvendig, slik at reisene derfra er begrenset til et minimum. Dette kom i tillegg til gjeldende nasjonale råd å unngå alle unødvendige reiser innlands.

Det ble også gitt midlertidige råd for helsepersonell som bor eller arbeider i Nordre Follo og nabokommunene, samt for smitteoppsporinger med kjent epidemiologisk tilknytning til utbrudd med påvist engelsk variant.

<https://www.fhi.no/nyheter/2021/sarskilte-rad-til-helsetjenesten-i-forbindelse-med-engelsk-virusvariant/>

Karantene er et aktuelt virkemiddel når det er store forskjeller over en grense. Det er allerede iverksatt kraftige tiltak ved passeringer over nasjonal grense for å hindre import av smitte fra utlandet. FHI anbefaler generelt ikke innenlands karantene. I stedet vektlegges TISK- strategien og kontaktreducerende tiltak i befolkningen.

Samlet sett vurderes ikke risikoen for smitte til Svalbard å være vesentlig endret, og det anses derfor ikke nødvendig at det innføres spesielle tiltak utover å sikre etterlevelse av de som allerede er iverksatt. Det anbefales ikke at det innføres karanteneplikt for tilreisende. Et risikoreducerende tiltak som kan vurderes er å tilby testing ved ankomst til Svalbard for raskt å identifisere og isolere eventuelle smitteførende personer. Dette ville antakelig lettest la seg gjøre med hurtigtester, med kontroll av positive prøver med PCR.

Merknad

FHI ber om at vurderingen i sin helhet, inklusiv grafisk utforming, legges ved i det endelige svaret til HOD.

Helsedirektoratets vurdering

Helsetjenestens kapasitet på Svalbard

Helsetjenesten på Svalbard er organisert omkring Longyearbyen sykehus, som er en del av UNN. Der tilbys primærhelsetjeneste og akuttmedisinsk beredskap.

Sykehuset har organisert et smittesporingsteam, og har tilgang på hurtigtester. PCR-tester må sendes til Tromsø for analyse. Det er kapasitet til å respiratorbehandle en pasient i påvente av medisinsk evakuering til Tromsø. Videre har lokalstyret opprettet fire isolasjonsrom som kan benyttes til pasienter som ikke har behov for innleggelse¹.

Sykehuset har ansatt seks sykepleiere og fire leger.

Et utbrudd vil utgjøre en betydelig belastning for helsetjenesten. Det gjelder både diagnostisering, behandling og muligheter for intensivbehandling. Det er generelt lav grunnbemanning i kritiske samfunnsfunksjoner. Smitteutbrudd blant disse vil også utgjøre en betydelig utfordring for drift og beredskap.

Karantene

FHI anbefaler ikke karanteneplikt for innenlands tilreisende til Svalbard. Helsedirektoratet støtter FHIs vurdering og vi viser til deres smittevern faglige begrunnelse for dette.

Ved innreise fra andre land der regler for innreisekarantene etter covid-19-forskriften gjelder, bør karantenetid legges til fastlandet i Norge og fortrinnsvis på karantenehotell.

SARS CoV-2-test ved innreise

FHI foreslår test ved innreise. Helsedirektoratet støtter forslaget om testing i tilknytning til reise til Svalbard. Helsedirektoratet vurderer at det er mest hensiktsmessig at denne testen tas før man ankommer Svalbard. Dette innebærer at en slik test vil bli utført på samme måte som ved innreise fra andre land til fastlandet (mindre enn 24 t før innreise) og at testsvaret må foreligge før reise til Svalbard), jf. Covid-19-forskriften § 4a. På denne måten vil eventuelle påviste tilfeller kunne håndteres på fastlandet.

Vurdering og anbefaling

Helsedirektoratet viser til FHI sin vurdering om at spredning av covid-19, især britisk variant vil ha alvorlige konsekvenser på Svalbard. Lokalsamfunnet har begrenset med ressurser for å kunne håndtere et utbrudd, især er tilgangen på helsepersonell sårbar. Rask spredning i lokalsamfunnet kan også få store konsekvenser for beredskap og andre samfunnsfunksjoner hvis mange må i karantene samtidig. Et utbrudd av en mer smittsom variant vil ha betydelig større konsekvenser på Svalbard enn på fastlandet i Norge.

Helsedirektoratet vurderer derfor at det bør være innreiserestriksjoner som begrenser risikoen for smitte til Svalbard. Helsedirektoratet vurderer at det er mest hensiktsmessig å legge begrensninger i forhold til reisende før de ankommer Svalbard.

---

¹ Kilde: Smittevernlege ved Longyearbyen sykehus

På bakgrunn av dette anbefaler Helsedirektoratet at:

- Det frarådes unødvendige reiser til Svalbard, især fritidsreiser, jf. regjeringens råd
- At reisende som ikke kan utsette reisen testes innen 24 timer før avreise, og at negativt testresultat må foreligge før reisen
- Innreisekarantene for reisende fra andre land må gjøres på fastlandet
- Etterlevelse av smittevernregler og gjeldende råd om avstand, hygiene og å være hjemme når man er syk er svært viktig

FHI og Helsedirektoratet anbefaler ikke karanteneplikt for innenlands tilreisende til Svalbard.

Forholdsmessighetsvurdering

Covid-19 forskriften har til formål å fastsette smittevernregler og tiltak for å hindre eller begrense spredning av SARS-CoV-2 i befolkningen og blant helsepersonell, og for å sikre opprettholdelse av tilstrekkelig kapasitet i helse- og omsorgstjenesten slik at tjenesten kan håndtere smittesituasjonen og samtidig ivareta ordinære helse- og omsorgstjenester. Forskriften gjelder for enhver som oppholder seg i Norge. Forskriften gjelder for Svalbard og Jan Mayen, men med de unntakene og tilpasningene som følger av § 9 og § 10.

Smittevernloven § 1-5 oppstiller grunnleggende krav til iverksettelse av smitteverntiltak. Etter bestemmelsen skal smitteverntiltak være basert på en klar medisinskfaglig begrunnelse, være nødvendig av hensyn til smittevernet og fremstå tjenlig etter en helhetsvurdering. Ved iverksettelse av smitteverntiltak skal det legges vekt på frivillig medvirkning fra den eller de tiltaket gjelder. Det vises til redegjørelsen ovenfor.

Det er per nå usikkerhet knyttet til smittevei og utbredelsen av den mer smittsomme britiske varianten av covid-19 viruset. Ved innføring av tiltak, er det sentralt å vurdere forholdsmessighet mellom tiltakets effekt på smittespredning på den ene siden og tiltaksbyrden på den andre. Dette innebærer at tiltaket må kunne gjennomføres uten å påføre stor ulempe eller skade og uten urimelig krenkelse av enkeltpersoners integritet. Man skal ikke sette i verk mer inngripende eller omfattende tiltak enn det som er nødvendig for å oppnå formålet.

Regjeringen har valgt en strategi som innebærer å slå ned epidemien og forsøke å holde smitten lav. Det innebærer at formålet med tiltaket og forholdsmessigheten må vurderes ut fra dette. Samtidig er det viktig å avgrense tiltakene så langt det er mulig slik at færrest mulig blir rammet.

Norge har i utgangspunktet smittetall som er på vei ned per i dag. Testkapasiteten generelt er god.

Et krav om tiltak i form av at reisende som ikke kan utsette reisen testes innen 24 timer før avreise, og at negativt testresultat må foreligge før reisen er et målrettet tiltak. Kravet vurderes også som et lite inngripende tiltak. Det er viktig at testen tas før ankomst Svalbard, viktig å forebygge at de som tester positivt ikke kommer til Svalbard. Smittevernloven legger også opptil et føre-var-prinsipp dersom situasjonen tilsier det.

Etter det Helsedirektoratet er kjent med omfatter ikke et slikt tiltak uansett en stor mengde mennesker. Alternative tiltak til et krav om testing og negativt svar vil fort bli et mer inngripende tiltak. Helsedirektoratet ser ikke noen alternative måter å gjennomføre tiltak på som er mindre inngripende. Det aktuelle tiltaket må anses som forholdsvis beskjedent og moderat.

